

Số: /SNN-KHTC
V/v tăng cường công tác chủ động
khắc phục, khôi phục sản xuất
sau cơn bão số 3 năm 2024

Thái Nguyên, ngày tháng 9 năm 2024

Kính gửi:

- Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố;
- Các Chi cục: Trồng trọt và Bảo vệ thực vật; Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản.

Do ảnh hưởng của cơn bão số 3, gây ra những đợt mưa lớn, nhiều địa phương trên địa bàn tỉnh bị ngập lụt, ảnh hưởng lớn đến sản xuất nông nghiệp; nguy cơ dịch bệnh phát sinh và lây lan sau đợt mưa lũ là rất cao.

Thực hiện các Văn bản chỉ đạo của Bộ Nông nghiệp và PTNT: số 6641/BNN-TY ngày 09/9/2024 về việc chủ động phòng, chống dịch bệnh cho đàn vật nuôi sau mưa, lũ; số 6671/BNN-CN ngày 09/9/2024 về việc tăng cường công tác chủ động khắc phục, khôi phục cho đàn vật nuôi sau cơn bão số 3 năm 2024; số 6673/BNN-TT ngày 09/9/2024 về việc khắc phục sản xuất trồng trọt sau cơn bão số 3 – YAGI. Để kịp thời khắc phục hậu quả và hạn chế tối đa thiệt hại do mưa bão gây ra, đảm bảo kế hoạch sản xuất, Sở Nông nghiệp và PTNT đề nghị UBND các huyện, thành phố, các đơn vị khẩn trương tập trung chỉ đạo, hướng dẫn nông dân phục hồi sản xuất sau mưa bão như sau:

1. Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố

1.1. Đối với sản xuất trồng trọt và công tác bảo vệ thực vật

a) Sản xuất lúa:

Tập trung mọi nguồn lực thực hiện bơm thoát, tiêu úng không để ngập kéo dài, gây thiệt hại. Tùy thuộc với các trà lúa cần thực hiện một số nội dung sau:

- Với diện tích lúa giai đoạn trổ - chín sữa - chín sấp: Sau khi tháo cạn nước trong ruộng nông dân tiến hành dựng lúa bằng cách túm 3-4 gốc lúa lại với nhau bằng dây chuối hoặc dây rơm nếp hay dây ni lông thành hình chân kiềng để cho cây đứng nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho lúa vào chắc và chín.

- Đối với lúa làm đòng, chuẩn bị trổ: Cần tiến hành dựng lúa nếu bị đổ rạp, sau khi thời tiết tạnh ráo tiến hành phun bổ sung phân bón lá kali để cây lúa nhanh chóng phục hồi, đứng nhanh và thúc đẩy lúa trổ thoát.

- Đối với diện tích lúa đã đến thời kỳ thu hoạch: Cần tập trung thu hoạch theo phương châm “xanh nhà hơn già đồng” nhằm giải phóng đất để gieo trồng cây vụ Đông ưa ẩm như ngô, đậu tương, ớt và dưa, bí các loại... theo phương châm gieo trồng càng sớm càng tốt.

- Với các trà lúa chuẩn bị thu hoạch: Cần tính toán thời gian để làm bầu với nhóm cây ưa ẩm cho phù hợp với thời gian thu hoạch lúa, tránh để cây con quá ngày trong bầu, khi trồng phục hồi chậm và bị còi cọc. Sau trồng, nếu thời tiết thuận lợi, sau 3 - 4 ngày cây bén rễ cần tưới thúc ngay bằng phân NPK kết hợp nước phân chuồng loãng để thúc cây ra rễ nhanh. Tranh thủ thời tiết thuận lợi, khơi thông, vét mương máng và tạo rãnh thoát nước kết hợp rãnh tưới quanh ruộng và bề mặt ruộng để phòng mưa lớn gây úng cục bộ, tháo cạn nước mặt ruộng, giữ nước nông hệ thống kênh mương vùng lúa đã chín và sắp chín để tạo thuận lợi cho trồng cây vụ đông. Bố trí nguồn lực để tăng cường công tác tập huấn chuyển giao tiến bộ kỹ thuật gieo trồng cây vụ đông, các giải pháp làm đất tối thiểu, không làm đất với đậu tương, khoai tây, bí xanh, dưa chuột không giàn...

b) Sản xuất rau màu:

- Tập trung tranh thủ, kịp thời thu hoạch diện tích đã đến thời kỳ thương phẩm để đảm bảo năng suất và chất lượng.

- Những diện tích chưa đến kỳ thu hoạch bị thiệt hại không có khả năng phục hồi: Sau khi nước rút tiến hành thu gom các cây hoa, rau bị thiệt hại nặng để tiêu hủy, tranh thủ thời tiết thuận lợi, chủ động chuẩn bị đất để gieo trồng lại những loại rau ngắn ngày, rau ưa nước để cung cấp rau kịp thời cho thị trường khi giáp vụ.

- Đối với diện tích thiệt hại nhẹ: Cần chủ động kiểm tra, thoát nước kịp thời, không để nước đọng trên mặt luống, sau mưa, cần tiến hành dọn sạch cỏ dại, cắt tỉa các thân cành bị dập, gãy sau mưa tạo điều kiện cho ruộng thông thoáng, hạn chế nấm bệnh; sau khi nước rút, trời tạnh ráo cần xới xáo nhẹ mặt luống, vun gốc và dựng cây.

- Với vùng chuyên rau màu, màu: Khuyến cáo nông dân khơi thông, nạo vét mương máng, rãnh thoát nước trên ruộng; sau khi nước rút cần vệ sinh đồng ruộng, phun phân bón lá, các chế phẩm vi lượng... cho cây nhanh phục hồi; khi đất khô ráo cần xới vun kịp thời để tạo độ thoáng cho đất tránh bị nghẹt rễ và kết hợp bón bổ sung phân lân, NPK...; chuẩn bị đủ lượng và chủng loại hạt giống rau để sẵn sàng gieo trồng lại phòng mưa lớn gây khan hiếm nguồn cung rau, đồng thời mở rộng diện tích cây vụ Đông 2024 nhằm bù đắp thiệt hại do bão số 3 gây ra.

c) Sản xuất cây ăn quả:

Khẩn trương khơi, thoát nước ngay, tránh để nước đọng trên vườn và xung quanh các gốc cây, gây hiện tượng úng cục bộ, tùy từng cây trồng mức độ ảnh hưởng cần thực hiện các biện pháp phù hợp:

- Đối với cây chuối:

+ Với những vườn chỉ bị rách lá, nghiêng cây và không bị gãy thân: Cắt tỉa các lá bị gãy, vệ sinh đồng ruộng; khi đất đã se mặt bón phân với liều lượng thích hợp để kích thích cây hồi phục mọc rễ mới.

+ Với những vườn bị gãy thân chính: Dọn và xử lý tàn dư cây gãy đổ; chọn 1-2 chồi khỏe nhất trong khóm để chăm sóc thành cây thay thế cây chính đã bị gãy đổ;

- + Cung cấp các dưỡng chất qua lá để tăng cường khả năng hồi phục của cây;
- Đối với cây ăn quả có múi và cây ăn quả khác:
- + Cắt bỏ những cành gãy/bị tổn thương nặng do bão, ngập lụt.
- + Khi trời ngừng mưa, đất se mặt, xới mặt đất (ở vùng tán cây) bằng cuốc rãnh (sâu 5 - 10cm) để phá váng, rễ cây có thể hút được oxy; khi phá váng xong cần che phủ gốc bằng rơm rạ, hoặc cỏ khô.
- + Sử dụng phân kích rễ tưới theo hình chiếu tán cây giúp phát triển rễ tơ mới; kết hợp phun phân bón lá giúp tăng cường khả năng hồi phục của cây;
- + Tưới đủ ẩm thường xuyên trong những ngày nắng nóng, hanh khô, chống tình trạng cây mất nước.
- + Khi đất se mặt, bón phân với liều lượng: 0,1 - 0,2 kg ure + 0,1 - 0,2 kg Kaliclorua/cây (tùy loại và tuổi cây) để kích thích cây hồi phục mọc rễ mới.

d) Về công tác bảo vệ thực vật:

Tăng cường công tác dự tính, dự báo tình hình sinh vật gây hại, bệnh hại trên các loại cây trồng sau bão. Phân công cán bộ kỹ thuật theo dõi chặt chẽ tình hình sâu bệnh hại để có biện pháp phòng trừ kịp thời. Trong đó, lưu ý một số nội dung sau:

- Đối với lúa:
- + Có các biện pháp phòng trừ sự bùng phát của sâu bệnh hại như: rầy nâu, sâu đục thân, bệnh bạc lá, đạo ôn, lùn sọc đen...; Đối với bệnh lùn sọc đen: theo dõi, kiểm tra, lấy mẫu, giám định để kịp thời phát hiện và phòng trừ sâu bệnh.
- + Tăng cường công tác phòng chống bệnh bạc lá, đốm sọc vi khuẩn trên các diện tích gieo cấy giống nhiễm nặng bằng các thuốc BVTV đặc hiệu.
- + Đối với diện tích lúa bị đổ ngã: Kiểm tra mật độ rầy nâu, rầy lưng trắng, theo dõi chặt chẽ diễn biến phát sinh của rầy để hướng dẫn nông dân phòng trừ kịp thời nơi có mật độ cao.
- + Đối với sâu đục thân 2 chấm: Theo dõi chặt chẽ mật độ ổ trứng trên lúa giai đoạn đòng già - trổ, nhất là trà lúa trổ trung tuần tháng 9 để chủ động trong công tác chỉ đạo phòng chống.
- Đối với rau màu: Thường xuyên theo dõi, kiểm tra để kịp thời phát hiện các loại nấm bệnh thường phát sinh gây hại trên rau màu sau bão.
- Đối với cây ăn quả: Thực hiện phun phòng trừ bệnh hại trên cây ăn quả, liều lượng phun theo hướng dẫn của nhà sản xuất: bệnh loét bằng thuốc Bordeaux 1 - 2%, bệnh chảy gôm, loét bằng thuốc Ridomil MZ 72...
- Có thể sử dụng nấm đối kháng *Trichoderma* ủ với phân hữu cơ và tăng cường bón phân hữu cơ vi sinh để làm giàu hệ thống vi sinh vật đất, đặc biệt các vi sinh vật đối kháng.

đ) Tăng cường công tác quản lý vật tư nông nghiệp (giống cây trồng, phân bón và thuốc BVTV...); không để xảy ra tình trạng thiếu các loại vật tư nông nghiệp, đồng thời đảm bảo chất lượng các loại vật tư nông nghiệp phục vụ sản xuất.

1.2. Đối với sản xuất chăn nuôi và phòng chống dịch bệnh động vật

- Thực hiện nghiêm công tác giám sát dịch bệnh, nhất là tại các khu vực đã từng có dịch bệnh xuất hiện, khu vực có nguy cơ cao, các khu vực bị ngập lụt dễ phát hiện sớm, cảnh báo và xử lý dứt điểm khi dịch bệnh mới được phát hiện, không để dịch lây lan ra diện rộng; xử lý nghiêm các trường hợp dấu dịch, tự ý chữa trị, không báo cáo dịch bệnh, bán chạy, giết mổ động vật mắc bệnh, nghi mắc bệnh, vớt xác động vật chết ra môi trường làm lây lan dịch bệnh.

- Tại các vùng bị ngập, lụt ngay sau khi nước rút, chính quyền và các cơ quan chuyên môn phải tổ chức tổng vệ sinh, thu gom phân, rác để xử lý, sát trùng, tiêu độc vùng chăn nuôi bị lũ, ngập để tổng tẩy uế môi trường, tiêu diệt các loại mầm bệnh. Chỉ đạo lực lượng khuyến nông, lực lượng thú y cơ sở kiểm tra các cơ sở chăn nuôi để hướng dẫn người dân chôn lấp, tiêu hủy gia súc, gia cầm bị chết do mưa lũ (nếu có). Tổ chức vệ sinh chuồng trại, phun tiêu độc khử trùng ở những vùng trũng, ngập lụt kéo dài.

- Chỉ đạo cơ quan chuyên môn tăng cường tuyên truyền, hướng dẫn người chăn nuôi triển khai thực hiện:

+ Thường xuyên kiểm tra, theo dõi thời tiết, kiểm tra chuồng trại, điều kiện chăn nuôi và sức khỏe đàn vật nuôi để có phương án chăm sóc, hỗ trợ và di dời đàn vật nuôi đến vị trí không bị úng ngập bằng các phương tiện vận chuyển thuyền, xuồng, bè nhưng phải đảm bảo tuyệt đối đến tính mạng cho con người và sức khỏe của vật nuôi.

+ Chăm sóc, nâng cao sức đề kháng cho đàn vật nuôi bằng cách cung cấp đầy đủ thức ăn, bổ sung dinh dưỡng phù hợp đối với từng đối tượng nuôi, đồng thời bổ sung vitamin và các khoáng chất cần thiết cho đàn vật nuôi.

+ Tăng cường vệ sinh chuồng trại, môi trường xung quanh chuồng nuôi và dụng cụ chăn nuôi, để vật nuôi được ở sạch. Khi nước rút đến đâu thì dọn vệ sinh, phun thuốc sát trùng, tiêu độc, diệt mầm bệnh bằng vôi bột, hóa chất,... tại khu vực chăn nuôi trước khi đưa vật nuôi trở lại chuồng nuôi. Định kỳ 1 - 2 lần/tuần phun tẩy uế chuồng trại và khu vực xung quanh bằng các hóa chất sát trùng theo quy định.

+ Thực hiện tốt việc quản lý, chăm sóc đàn vật nuôi; tuyệt đối không chăn thả vật nuôi ở những khu vực bị ô nhiễm; báo ngay cho chính quyền địa phương và cơ quan chuyên môn thú y để điều tra, xử lý ô dịch theo đúng quy định; không giết mổ, mua bán động vật ốm, chết, không vớt xác động vật chết do mắc bệnh ra ngoài môi trường.

+ Lựa chọn con giống có nguồn gốc rõ ràng, được cung cấp bởi những cơ sở cung ứng có uy tín, có giấy chứng nhận kiểm dịch; tiêm phòng đầy đủ các loại vắc xin theo quy định để tái đàn. Không tái đàn khi chưa đảm bảo về môi trường và an toàn dịch bệnh.

- Triển khai thực hiện Tháng tổng vệ sinh, khử trùng, tiêu độc môi trường Đợt 2/2024 theo Văn bản số 4763/UBND-CNN&XD ngày 26/8/2024 của UBND

tỉnh, Văn bản số 3874/SNN-KHTC ngày 28/8/2024 của Sở Nông nghiệp và PTNT và hướng dẫn của Chi cục Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản.

- Thành lập các Đoàn kiểm tra do Lãnh đạo UBND huyện, thành phố làm Trưởng đoàn cùng với các cơ quan chuyên môn đi kiểm tra, hướng dẫn, đôn đốc công tác phòng, chống dịch bệnh động vật.

- Khẩn trương rà soát, tổ chức tiêm vắc xin phòng bệnh cho đàn gia súc, gia cầm đợt II/2024, đặc biệt đối với các bệnh nguy hiểm trên vật nuôi như: Cúm gia cầm, Lở mồm long móng, Tai xanh, Dịch tả lợn, Tụ huyết trùng..., bảo đảm tỷ lệ đạt trên 80% tổng đàn tại thời điểm tiêm phòng vắc xin.

- Chủ động triển khai các chính sách hỗ trợ và bố trí kinh phí thực hiện công tác phòng, chống thiên tai, dịch bệnh động vật theo quy định; kịp thời báo cáo khi có sự cố thiên tai, dịch bệnh động vật xảy ra về Sở Nông nghiệp và PTNT (qua Chi cục Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản) để tổng hợp báo cáo UBND tỉnh, Bộ Nông nghiệp và PTNT và đề xuất các biện pháp chỉ đạo, khắc phục kịp thời.

2. Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật

- Tăng cường công tác kiểm tra đồng ruộng, điều tra, dự tính, dự báo tình hình phát sinh gây hại của các đối tượng dịch hại, đặc biệt sự bùng phát của sâu bệnh hại như: rầy nâu, sâu sắn đục thân, bệnh bạc lá, ... sau bão để hướng dẫn các biện pháp phòng trừ kịp thời, hiệu quả nhằm hạn chế thấp nhất ảnh hưởng của sâu bệnh hại gây ra.

- Thực hiện tốt công tác quản lý giống, vật tư nông nghiệp; kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm những sai phạm trong sản xuất kinh doanh giống cây trồng, vật tư nông nghiệp; ngăn chặn tình trạng vật tư nông nghiệp giả, kém chất lượng lưu thông trên thị trường nhằm đảm bảo phục vụ tốt nhất cho sản xuất.

3. Chi cục Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản

- Tăng cường phối hợp với các cơ quan chuyên môn cấp huyện kiểm tra, đôn đốc lực lượng thú y cơ sở thường xuyên theo dõi, giám sát tình hình dịch bệnh trên đàn gia súc, gia cầm và thủy sản; kịp thời phát hiện, lấy mẫu xét nghiệm và xử lý khi ổ dịch còn ở diện hẹp, không để dịch lây lan ra diện rộng.

- Hướng dẫn áp dụng các biện pháp vệ sinh, tiêu độc khử trùng môi trường, nhất là tại các khu vực nguy cơ cao, khu vực vụ úng, ngập ngay sau khi nước rút để đảm bảo vệ sinh môi trường, an toàn dịch bệnh. Chỉ đạo, đôn đốc các địa phương đẩy nhanh tiến độ tiêm phòng đợt 2/2024 cho đàn gia súc, gia cầm; đảm bảo hoàn thành trong tháng 10/2024.

- Chủ động phối hợp với Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố, các đơn vị liên quan kiểm tra tại các hồ, đập, sông, suối, kênh mương,.. kịp thời phát hiện tình trạng vứt xác động vật ra ngoài môi trường và hướng dẫn các biện pháp tiêu hủy theo quy định.

- Tăng cường công tác quản lý kiểm dịch, kiểm soát vận chuyển động vật, sản phẩm động vật; kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm các trường hợp buôn bán,

vận chuyển, giết mổ động vật có triệu chứng lâm sàng, nghi mắc bệnh truyền nhiễm nguy hiểm.

- Thành lập các đoàn kiểm tra đến các địa phương kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh và khôi phục sản xuất chăn nuôi sau mưa, lũ.

Sở Nông nghiệp và PTNT đề nghị UBND các huyện, thành phố, các đơn vị liên quan triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND tỉnh (Báo cáo);
- Lãnh đạo Sở;
- Trung tâm Khuyến nông;
- Phòng Nông nghiệp và PTNT các huyện;
Phòng Kinh tế các thành phố;
- Lưu: VT, KHTC.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Vũ Đức Hảo